

Genesis 27 geeft een familiedrama weer. Het is een uiteenzetting van Isaak en zijn relatie met God, met zijn vrouw en met zijn zonen. Isaaks vader, Abraham, was een man van geloof. Hij gehoorzaamde God in alles. Isaak is geen ongelovige te noemen. Maar hij verzet zich wel tegen de wil van God. Hij laat het geloof buiten beeld. Hierdoor werden de leden van Isaaks huishouden, egoïstisch en wantrouwend in hun omgang met elkaar. In hun relaties ontbraken eerlijkheid, respect en liefde. Toch, bleef God door zijn belofte aan Abraham zijn plan voor de nakomelingen van Abraham verder ontvouwen.

Voordat ik verder ga met mijn praatje wil ik eerst het belang van de eerstgeboortezegen wat verduidelijken. De eerstgeboortezegen draaide niet alleen om materialistische dingen. Nee uit de gezegende zou uiteindelijk de Messias geboren worden. Nu lijkt dat voor Ezau en Jacob vanuit ons oogpunt onbelangrijk omdat die geboorte toch na hun dood pas zou plaatsvinden. Toch moeten we beseffen dat het wel degelijk heel belangrijk was. Er staat namelijk van Abraham geschreven dat hij begeerde om zijn dag te zien, de dag van de Heere Jezus Christus. En hij heeft hem gezien, op de Moria in het offer wat god gaf in de plaats van zijn kind. En hij is verblijd geweest. Abraham wist van Jezus, en kon alleen maar gelukkig zijn in hetzelfde geloof waardoor wij ook alleen maar gelukkig kunnen zijn. Abraham keek van de ene kant naar het kruis, wij van de andere. Ditzelfde geldt ook voor Isaak. De vrome zoon van de godvrezende Abraham.

Toen Isaak ongeveer 137 jaar oud was, verloor hij zijn zicht. Ondanks dat hij nog 40 jaar zou leven, voelde hij dat de dood heel dichtbij zou kunnen zijn. Daarom bereidde hij zich voor om de eerstgeboortezegen te geven aan zijn oudste zoon Esau, hoewel hij wist dat God aan zijn vrouw Rebekka had laten weten dat hij Jakob had gekozen om de zegen te erven (Genesis 25:23). Isaak had de zegen moeten geven aan de zoon die God had aangewezen. In plaats daarvan probeerde hij Gods wil te omzeilen door de zegen toe te kennen aan Esau, zijn geliefde zoon. De zoon die onwaardig was voor de zegen. De zoon die zijn troost zocht in de tent van de dochters van Heth. Zijn gebrek aan verantwoording voor het geestelijk erfgoed van zijn grootvader liet zich ook zien in de verkoop van zijn geboorterecht aan Jakob. Maar deze feiten, zelfs bijgestaan door de wetenschap dat God Jakob had gekozen om de belofte te ontvangen, waren onvoldoende om Isaak te overtuigen.

Toen Rebekka hoorde dat Isaak van plan was Esau te zegenen nam ze zich voor om Isaaks plan te verijdelen. Ondanks dat Esau en Jakob ondertussen al meer dan 70 jaar oud waren, gaf Rebekka aan Jakob bevelen die hij dringend moest uitvoeren. En hij volgde haar hierin. Jakob had van aan het begin al de angst dat zijn vader de waarheid zou achterhalen, door zijn reuk, gevoel of gehoor. Hij vreesde dat als zijn vader er achter zou komen, dat hij dan een vloek zou ontvangen in plaats van een zegen omdat hij voordeel nam uit de zwakheid van de oude man. Rebekka moet een oplossing hebben gevonden voor Jakobs angst terwijl ze de geiten schoor. Ze ging de huiden van de geiten op Jakobs armen en nek binden.

Het gebrek aan eerlijkheid en vertrouwen binnen het gezin komt weer naar voren wanneer isaak zegt: "Nader toch, dat ik u betaste, mijn zoon, of gij mijn zoon Esau zelf zijt of niet." (Genesis 27:21). Hij was van plan de persoon die voor hem stond te zegenen, toch maakte twijfel hem onzeker. Nadat hij via omslachtige manieren erachter wou komen wie deze persoon nu werkelijk was, vroeg hij op de man af aan Jakob: "Ben jij werkelijk mijn zoon Esau?" Op deze vraag antwoordt Jakob glashard: "Ja." Isaak at de maaltijd die zijn vrouw voor hem bereid heeft en zij tegen zijn zoon: "Kom dichterbij en kus me," hieruit valt op te maken dat isaak al zijn eerdere twijfels opzij zet. Isaak zegent zonder het zelf te weten niet zijn oudste maar zijn jongste zoon. Jakob had amper Isaaks vertrek verlaten of Esau verscheen plotseling. Al gauw had Isaak door dat Esau was onteigend van de zegen die hij hem had willen geven en deze zegen naar Jakob was gegaan. Zegeningen en vloeken die door bedrog of onwetendheid zijn gemaakt werden beschouwd als ongeldig, toch weigert Isaak om zijn woorden te wijzigen. Blijkbaar herkende hij uiteindelijk Gods soevereine hand in de hele situatie en toonde berouw. Door deze plotse ommekeer in de hartsgesteldheid van Isaak, kon de schrijver van Hebreeën zeggen: "Door het geloof heeft Isaak aan Jakob en Esau zijn zegen gegeven." (Heb.11:20)

Ook Esau krijgt een zegen van zijn vader. Maar wat is het contrast met Jacobs zegen groot! Uit bescherming voor Esau stuurt Rebekka Jacob naar haar familie in Mesopotamië. Jacob gaat op de vlucht. Hij heeft de zegen maar is tegelijkertijd wel alles kwijt.

De strijd om de zegen van God kent alleen maar verliezers. Het is een puinhoop geworden in het gezin van Isaak. Alle verhoudingen liggen overhoop. Rebekka

en Jakob hadden maar één doel voor ogen: de zegen. Dat doel heiligt alle middelen. Ze schrokken niet terug voor bedrog, hoogstens voor de gevolgen. Jakob heeft het bedrog ook tot het uiterste uitgevoerd. Maar voor hun daden vinden ze geen excuus in Gods keuze. Ze zijn zelf over alle grenzen heengegaan. Ze hebben Gods keuze met hun eigen handen willen realiseren. Ze hebben Gods leiding niet willen zien maar namen zelf de leiding in hun leven. Om de waarheid in handen te krijgen, hebben ze de leugen gebruikt. Terwijl ze hadden moeten wachten. Terwijl ze het hadden moeten overgeven aan God. Toch is het verhaal erg herkenbaar. Terwijl wij christenen zijn die de hele bijbel hebben gekregen. Die veel meer weten. Hoe vaak gebeurt het niet dat we onze eigen ideeën hebben over hoe het moet. Welke kant het op moet. Misschien wel heel goede ideeën. Maar toch moeten we de weg in de gaten houden. Het doel heiligt niet de middelen. Ook niet in de kerk. Zeker niet in de kerk. Ook in de kerk moeten we ons afvragen of we op weg naar het goede doel ook de goede weg bewandelen. Hoe gebruik je je invloed, je macht misschien. Welke ruimte geef je aan anderen? Elke keer moeten we ons weer afvragen: hoe volg ik Jezus? Hoe dien ik God? Doe ik dat nu of loop ik Hem voor de voeten? We kunnen rotsvast overtuigd zijn van het grote doel. Maar dat doel heiligt niet de middelen.

Maar kan het? Dat is toch de vraag die overblijft. Hoe kun je je rustig voelen als je een ander beentje hebt gelicht. Kan Jakob zo wel verder? Als de strijd om Gods zegen alleen maar verliezers kent. Hoe moet het verder? God laat daar iets van zien aan het einde. Hij verliest niet waar mensen er zo'n beerput van maken. Isaak zendt Jakob weg. Hij zegent hem. Deze keer gaat er geen maaltijd aan vooraf. Isaak had voor Esau eigenlijk geen zegen meer. Maar deze zegen is ruimer dan de eerste voor Jakob. Het is een echte zegen van Abraham. Rebekka en Isaak staan weer op één lijn. Isaak heeft zich gewonnen gegeven, niet aan Rebekka en Jakob, maar aan God. "Je zult de stamvader zijn van vele volken. God zal jou en je nakomelingen de zegen van Abraham geven. Je zult het land bezitten dat God aan Abraham gaf." Nu heeft Jakob echt de zegen gekregen.

Esau geeft zich niet over. Hij ziet zichzelf ineens op dubbele achterstand staan. Jakob is weer gezegend, terwijl er voor hem eigenlijk geen zegen was. Hij heeft z'n vader gehoord tegenover Jakob: neem geen vrouw hiervandaan. Goed, dan

gaat ook hij naar familie. Hij trouwt een dochter van Ismaël. Esau past zich aan, lijkt het. Maar Hij negeert weer de belofte van God. Ismaël is de zoon van Abraham naar het vlees. Niet naar de belofte. Ismaël is degene die de spot dreef met Esau's vader Isaak. Esau voegt zich niet in de keuze van God. En alleen in het volgen van God word je gezegend.

Gods keuze wordt zichtbaar ondanks de beerput die mensen ervan maken. Dat is heel verrassend. De Heere regeert. Hij werkt door aan zijn belofte. Hij is op weg naar zijn grote toekomst, de vervulling van de zegen aan Abraham. Dat zal Jakob nog moeten leren. Hij moet vluchten. Z'n vader stuurt hem weg zonder veel bezittingen. Jakob wilde het zelf regelen. Hij ging de weg van bedrog. Hij raakt die naam niet snel meer kwijt. Hij zal het nog moeten leren zich te voegen naar Gods keuze. Alleen zijn weg te gaan.

De weg van God gaan vraagt zelfverloochening, gehoorzaamheid. Wij hebben veel meer onderwijs gekregen dan Jakob. Onderwijs in het volgen van Jezus.

Een weg waarbij je afstand doet van die dingen waaraan je zo geweldig sterk bent gehecht. Zoals die jonge man moest horen die zo sterk gehecht was aan zijn rijkdom Jezus volgen, de mensenzoon die nergens een plek heeft om zijn hoofd neer te leggen. Jezus volgen en je kruis dragen. Wie zijn leven wil redden zal het verliezen. Maar wie zijn leven verliest om Hem en het evangelie, zal het redden.

Het is fantastisch dat dit hoofdstuk ook in de bijbel staat. Aan het begin van het volk Israël. Als je vecht om zelf je leven te redden, wordt het een puinhoop. In die strijd zijn er alleen maar verliezers. En toch gaat God een weg van redding voor zulke mensen. Mensen net als wij. Neem je leven niet zelf in de hand. Bidt tot God dat je Jezus volgt. Dat Hij dat in je leven werkt door de Heilige Geest. Bidt dat je je leven overgeeft aan Hem. Dat je je weg gaat met God. In je hele leven. Altijd. Doe je dat? Dan kun je net zoals Jacob aan zijn eind van zijn leven zeggen; op uw zaligheid wacht ik o Heere.

